

Nr 37.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1916 kl. 7 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt understöd åt genom olyckshändelse under tjänstutövning omkomne tillförordnade gränsridaren i Kopparbergs län Per Erik Staffanssons son Cingal.

I en den 14 april 1916 till riksdagen avlåten, till bankoutskottet hänvisad proposition, nr 197, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att genom olyckshändelse under tjänstutövning omkomne tillförordnade gränsridaren i Kopparbergs län *Per Erik Staffanssons son Cingal*, vilken för tiden till den 10 instundande juni tillerkänts ett årligt understöd av statsmedel å 75 kronor, må under ytterligare fem år, räknat från och med berörda dag, årligen uppbära dylikt understöd till enahanda belopp, att till honom utbetalas av det å tullverkets omkostnadsstat uppförda förslagsanslaget till diverse utgifter.

Till stöd för denna proposition åberopas utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, vari föredragande departementschefen anfört följande:

»I proposition den 20 januari 1905 (nr 29) har Kungl. Maj:t med anledning därav, att tillförordnade gränsridaren i Kopparbergs län *Per Erik Staffansson* omkommit under tjänstutövning, föreslagit riksdagen medgiva, att *Staffanssons* änka och makarnas tre minderåriga barn, bland dem sonen *Cingal*, född den 10 juni 1901, måtte av tullmedlen åtnjuta årliga livräntor, som för vart och ett av barnen skulle utgöra 75 kronor och utgå till uppnådd ålder av 18 år. Enligt riksdagens skrivelse den 16 maj 1905 (nr 144) har riksdagen, med bifall till förslaget i övrigt,

beviljat barnens livräntor att utgå endast till uppnådd ålder av 15 år, därvid riksdagen beträffande denna ändring anförde, att enligt lagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete av den 5 juli 1901 ersättning till barn efter arbetare, som avlidit till följd av olycksfall i arbetet, utginge endast till dess barnet uppnått 15 års ålder samt att riksdagen vid beviljande i särskilda fall av understöd åt barn efter avlidna statstjänare icke heller syntes hava i allmänhet utsträckt rätten till understöd utöver nämnda ålder.

I nådigt brev den 9 juni 1905 har Kungl. Maj:t härefter i överensstämmelse med riksdagens beslut anbefallt generaltullstyrelsen att utbetala livräntor till Staffanssons änka och barn.

Med skrivelse den 14 februari 1916 har nu generaltullstyrelsen överlämnat en till styrelsen ställd, av tullkammaren i Falun insänd skrift, däri kronolänsmannen i Transtrands distrikt A. Nordström, i egenskap av förmyndare för Cingal Staffansson, anhållit, att framställning måtte av styrelsen göras, i syfte att bemålde Cingal, som den 10 juni innevarande år fyller 15 år och således vid nämnda tidpunkt skulle gå i mistning av ifrågavarande till honom enligt ovanberörda nådiga brev utgående understöd, måtte, även efter den 10 nyssnämnda juni, fortfarande få komma i åtnjutande av sådant understöd.

Till stöd för ifrågavarande framställning har anförts följande.

Cingal Staffansson hade befunnits sinnesslö till sådan grad, att han icke kunnat tillgodogöra sig vanlig skolundervisning, på grund varav beretts honom inträde vid Dalarnes sinnesslöanstalt. Årsavgiften vid nämnda anstalt uppginge till 150 kronor. Cingal Staffanssons egna tillgångar utgjordes allenast av arvet efter fadern, vilket vid 1915 års utgång belöpte sig till 972 kronor 68 öre, och, vad beträffade änkan Staffanssons förmåga att bidra till sonen Cingals uppehälle, så förfogade hon, som fortfarande levde ogift, icke över andra existensmöjligheter än sin livränta och ett litet jordarrende, som tilläte henne hålla 2 à 3 kor.

Vid ansökningen funnos fogade, bland annat, *dels* avskrift av ett läkarutlåtande, hörande till intagningshandlingarna vid sinnesslöanstalten och utvisande jämte annat, att Cingal Staffansson lede av lindrig grad av idioti samt att abnormiteten vore i avtagande, *dels ock* ett av anstaltens läkare och föreståndarinnan vid anstalten utfärdat intyg av innehåll, att Cingal Staffansson sedan tre år tillbaka åtnjutit vård och undervisning å anstalten, att den kurs han för närvarande genomginge i skolavdelningen vore åttaårig och syntes böra till det yttersta utnyttjas, men att det likväl icke ännu kunde avgöras, huruvida han efter fortsatt kurs i arbetsavdelningen komme att nå den yrkesskicklighet, att han någonsin kunde försörja sig själv.

Ansökningen tillstyrkes av tullkammaren i Falun.

Under åberopande av att, enligt vad handlingarna i ärendet utvisade, Cingal Staffansson under ytterligare fem år måste anses vara i stort behov av omvårdnad, har generaltullstyrelsen för egen del hemställt, att Kungl. Maj:t måtte, i anledning av förevarande framställning, vidtaga åtgärd för beredande åt Cingal Staffansson av ett årligt understöd av 75 kronor, att utgå till honom under ytterligare fem år, räknat från och med den 10 nästkommande juni.

I ett den 8 mars 1916 avgivet infortrat utlåtande har statskontoret anfört.

Av förevarande framställning inhämtades, att förenämnde Cingal lede av sinnesslöhet, som dock syntes vara i avtagande, att han, som i anledning därav sedan tre år tillbaka åtnjöte vård och undervisning vid Dalarnas sinnesslöanstalt, ansåges vara i behov att fullständigt genomgå den åttaåriga kursen vid anstalten för att möjligen uppnå tillräcklig yrkesskicklighet för att sedermera kunna försörja sig själv, samt att varken moderns eller hans egna inkomster försloge att utan understöd bekosta hans vistelse vid anstalten. På grund härav syntes det statskontoret, som om goda billighetsskäl föreläge för beredande av fortsatt understöd åt honom för de närmaste fem åren, vadan statskontoret hemställde om bifall till generaltullstyrelsens framställning i ärendet.

Då ett fortsatt vistande vid Dalarnas sinnesslöanstalt synes vara en förutsättning för att Cingal Staffansson möjligen skall kunna komma att själv försörja sig, torde det ur allmän synpunkt vara önskvärt, att tillfälle beredes honom att ännu några år vistas vid anstalten i fråga. För att möjliggöra detta torde det vara skäligt, att han, såsom nu föreslagits, även efter uppnådda 15 år under ytterligare fem år får komma i åtnjutande av ett årligt understöd av 75 kronor. Berörda belopp torde i händelse av bifall till vad sålunda föreslagits få utgå av det å tullverkets omkostnadsstat uppförda förslagsanslaget till diverse utgifter.»

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att genom olyckshändelse under tjänstutövning omkomne tillförordnade gränsridaren i Kopparbergs län Per Erik Staffanssons son Cingal, vilken för tiden till den 10 instundande juni tillerkänts ett årligt understöd av statsmedel å

75 kronor, må under ytterligare fem år, räknat från och med berörda dag, årligen uppbära dylikt understöd till enahanda belopp, att till honom utbetalas av det å tullverkets omkostnadsstat uppförda förslagsanslaget till diverse utgifter.

Stockholm den 12 maj 1916.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Hedenstierna*, *Neiglick*, *Ekman*, *Hallin*, *Gustafsson*,
Wickman, friherre *Langenskiöld* och *Roos* samt
av andra kammaren: herrar *Vahlquist*, *Söderberg* i Stockholm, *Olsson* i Blädinge,
Hellberg i Lycksele, *Kristensson*, *Söderberg* i Hobborn, *Carlson* i Herrljunga och *Anderson*,
Knapasjö.
